

I AM ELEVEN

Rek. från åk. 4

En filmhandledning av Elsa Cojnby

I I Am Eleven träffar vi elvaåringar i fler än elva länder och får ta del av deras funderingar kring livet och framtiden. Barnens livssituationer och drömmar skiljer sig åt, men det finns också förvånande likheter och en känsla av samhörighet.

Filmen tar oss med på en resa från det egna jaget, till andra sidan jordklotet och tillbaka – utnyttja det! Och ha en trevlig färd!

OM ATT ARBETA VIDARE MED I AM ELEVEN

Man skulle helt säkert kunna ha stor nytta av *I Am Eleven* i de allra flesta av grundskolans ämnen. Den här handledningen kommer trots det att fokusera på hur filmen kan berika SO- och språkundervisningen.

Filmen förenar i sanning SO-ämnena och ger en fantastisk möjlighet att göra praktik av LGR 11:s lydelse att eleverna ska ”göra geografiska analyser av omvärlden och värdera resultaten med hjälp av kartor och andra geografiska källor” samt ”utforska och analysera samspel mellan människa, samhälle och natur i olika delar av världen”. Att vidga perspektiven och låta eleverna arbeta med brett fokus är också ett utmärkt sätt att stimulera språkintresset. Genom ett direkt sammanhang kan undervisningen kännas meningsfull och lustfylld.

SVENSKA: REFLEKTION OCH FORMULERING

Vi får ta del av många barns tankar i filmen. Det är spännande. Både för att man får veta mer om dem, men också för att man kommer på saker om sig själv. Vissa barn kanske man lätt känner igen sig i, andra känner man sig mer främmande inför. Filmen väcker frågor om vilka vi är, om vår identitet och förståelsen av oss själva.

Hur skulle du besvara några av frågorna som barnen i filmen svarar på? Fundera och skriv!

Vem är du? Hur är du? Vad gillar du? Vad gör dig lycklig? Vad gör dig arg?

Vad är kärlek?

Vad betyder religion för dig?

Vad har du gemensamt med andra? Vad gör dig olik andra?

Hur är det att bo där du bor? Varför?

Vad vill du bli när du blir stor? Varför? Hur vill du förändra världen? Hur vill du förändras?

I början av filmen berättar regissören varför hon har valt att göra en film om just elvaåringar. Hon beskrev det som en personlig favoritålder och hon sa att hon kände det som att världen låg framför hennes fötter när hon var elva år. Nu undrar hon om de som är elva år idag känner likadant, som hon gjorde då.

Vad tycker eleverna om att vara elva år? / Hur tror de att det kommer kännas när de fyller elva år? / Hur kändes det att vara elva år?

Minns de något särskilt från vad någon annan i filmen sa om att vara just elva år? Jamira t ex, älskar att vara elva, eller ”nummer ett, två gånger” som hon säger. Instämmer de, eller tycker de annorlunda?

Vad menar regissören med att världen ligger framför hennes fötter? Kan du komma på några adjektiv som sätter ord på den känsla som hon beskriver?

Tips!

Spara texter eller dokumentera de diskussionerna som förs på annat sätt, för att återkomma (eller åtminstone ge dem till eleverna) om några år. Att få reflektera över samma frågor vid en annan ålder och påminnas om hur man tidigare tänkt, kan vara både spännande och nyttigt!

Koppla på frågorna i annan språkundervisning; varför inte skriva en kort presentation i engelska- eller hemspråksundervisningen? Det kan bli en utmärkt del av ett brev till en släkting, brevvän, eller varför inte ett framtida jag...

GEOGRAFI: OLIKA LÄNDER

Börja med att placera ut barnen i filmen på världskartan. Vem bor var (markera med post-it-lappar)? Dela ut de länder som är markerade till eleverna i grupper om 2-3 personer. Låt varje grupp fördjupa sig i sitt land och arbeta vidare. Exempel på uppslag:

Vart ligger landet (kontinent, klimatzon osv)? Vilka länder omger landet? Studera plattetektoniska rörelser, förekomst av vatten och andra naturresurser samt befolkning och befolkningsfördelning.

Uppgiften kan redovisas muntligt eller skriftligt, men bör diskuteras vidare i klassen. Exempel på discussionsfrågor:

Vilket intryck fick eleverna av respektive land genom vad som framgick i filmen? Om det inte hade uttalats vilket land som barnet bodde i, hade eleverna då kunnat gissa utifrån det de såg och hörde på filmen? Hur? Kunde de dra några slutsatser om de geografiska förhållandena? I så fall vad, och vilka ledtrådar hjälpte dem på vägen?

Det kan kännas som att det egna landets geografiska förhållanden inte är så påtagliga, man funderar kanske inte så mycket kring dem därför att de blir en självklar del av livet. Men så ser man landskap och klimat som avviker från det man är van vid och blir plötsligt väldigt medveten om naturen och geografin.

Friska upp minnet; vart ligger Sverige (kontinent, klimatzon osv)? Vilka länder omger oss? Hur har vi det här med plattetektoniska rörelser, förekomst av vatten och andra naturresurser? Hur ser vår befolkning och befolkningsfördelning ut?

Vilket av länderna vi ser på filmen verkar mest likt Sverige? Varför?

Vilket land verkar mest olikt? Varför?

Vad är för- och nackdelarna med de olika ländernas geografiska förutsättningar? Finns det något land som verkar lättare än andra att leva i? Diskutera och resonera!

GEOGRAFI: HÅLLBAR UTVECKLING

Rika i Japan säger att hon inte är så intresserad av miljön, eftersom hon ändå känner sig maktlös. Remi i Frankrike vet mer om hållbar utveckling eftersom hans familj har solceller istället för statlig el och Dagan i USA har läst mycket om alternativa energikällor i National Geographic.

Rika bor i området Kanagawa på Japans största ö Honshu. På den ön inträffade en kärnkraftolycka år 2011. *Vad är kärnkraft? Vad var som hände vid Fukushima och varför?*

*Hur fungerar ett kärnkraftverk? Är kärnkraft någon-
sin säker, ens på platser som inte är jordskalvsbe-
nägna? Vilka är för- och nackdelarna med
kärnkraftsenergi?*

Remi pratar om solenergi. Det är en av flera energi-
källor som är flödande (förnybara). *Vilka andra flö-
dande energikällor finns det? Vilka är för- och
nackdelarna med dem?*

Motsatsen, energikällor som finns i begränsade
mängder och som inte nybildas, kallas *lagrade
energi*källor. Ge exempel på sådana! *Vilka är för-
och nackdelarna med dem?*

*Är eleverna bekanta med Sveriges energiförsörjning?
Hur ser den ut? Vad tycker eleverna om den och hur
skulle de vilja att det fungerade i framtiden?* Kanske
sitter de som kommer att hitta lösningen på framtiden
sitts energiförsörjning i klassrummet just nu!

Hur känner eleverna nu, som unga; *upplever de att
de kan påverka miljön?* Diskutera vad man kan göra
för att minska sina "ekologiska fotavtryck"!

Återkoppla till barnen i filmen; *lämnar alla lika stora
ekologiska fotavtryck och gör alla samma påverkan
på miljön? Vilka barn i filmen gör minst åverkan,
tror du? Varför?*

Vartannat år ger WWF ut en rapport, "Living Planet
Report", som sammanfattar läget för planeten och
vilken miljöpåverkan alla världens länder har. I rap-
porten som utkom 2012 noteras Sverige som den
13:e största miljöboven bland världens länder. Det
betyder att om alla levde som vi gör här skulle det
behövas 3 jordklot. Om man levde som genomsnitts-
indiern skulle det däremot bara behövas ett halvt
jordklot. Variationen mellan länderna är stora och
WWF konstaterar att det beror på de konsumtions-
mönster som vi i de rika länderna har. För gruppen
låginkomstländer minskar fotavtrycket, för länderna
i medelinkomstgruppen ökar det något och för län-
derna i den rikaste gruppen ökar det kraftigt.

Diskutera läget! *Vad kan vi göra för att förändra ut-
vecklingen och nå hållbarhet?*

RELIGION OCH LIVSÅSKÅDNING: VÄRDEGRUNDER OCH EXISTENTIELLA FRÅGOR

Diskussionen om våra olika ekologiska fotavtryck
är också en moralisk fråga. Fattiga människor som
lever enkelt i andra länder drabbas av orättvisor som
vi i de rika länderna bidrar till genom vår konsum-
tion och våra livsstilsval.

I filmen berör barnen flera frågor om t ex moral,
rättvisa och jämlikhet.

Remi blir lycklig av att det finns de som bryr sig om
andra i fattigare länder. Det är fint sagt och mycket
tänkvärt. Förmågan att uppleva och förstå andra
personers känslor kallas *empati*. Det är en förmåga
som har betydelse för andra ämnen och händelser
som barnen pratar om.

Billy och Sharif i London pratar t ex om mobbning.
De påtalar hur mycket det kan påverka den som blir
utsatt. Studier visar att den som mobbar som regel
har dåligt utvecklad *empatisk förmåga* – och det är
allvarligt. Ofärdigheten och den aggression som
mobbaren bär på kan vittna om en problematisk
uppväxtmiljö. Den som mobbar mår alltså inte bra.
Det kan vara bra att komma ihåg i arbetet mot
mobbning.

Remya i Indien säger att hon blir arg när någon lju-
ger om henne. "Alla är olika på sitt eget sätt", säger
Grace i Tjeckien. "Jag gillar att vara annorlunda"
säger Jamira i Australien. Hon går i en skola där alla
utom hon och några med kinesiskt ursprung, är mus-
limer.

Hur resonerar eleverna kring empati och jämlikhet;
*hur känns det när man ser att någon far illa? Vad
tänker de kring mobbning, förtal och diskrimine-
ring? Hur kan man lära människor att ta bättre hand
om varandra; att respektera varandra och inte
kränka andras rättigheter?*

Sharif berättar om en pojke som var väldigt ledsen
och som hade gått igenom väldigt svåra saker. Poj-
ken grät mycket, berättar Sharif, men konstaterar att
innerst inne var han stark som hade gått igenom allt
det där.

*Förstår eleverna vad Sharif menar? Man kan alltså
vara ovanligt stark inuti, fast man verkar svag
utanpå? Vad kännetecknar en stark person? Vad in-
nebär det att "vara trygg i sig själv"?*

En psykolog arbetar med människans psyke, den del
av vårt väsen som inte är vår fysiska kropp, och som
ibland kallas för *själen*. Elefantridande Goh i Thai-
land får frågan vilken som är den bästa delen på en
elefant – "personligheten" svarar han utan att
blinka. *Hur resonerar eleverna kring vår och de*

andra djurens icke-fysiska natur; vad är egentligen det där andra? Har vi en själ? Var finns den? Vad tror eleverna händer med oss när vi dör?

Jamira säger att hon funderar mycket kring jordens uppkomst och att hon gillar att titta på stjärnhimlen och fantisera om livet där ute. *Är det funderingar som eleverna kan känna igen? Hur tänker de kring vår plats i universum, finns det liv någon annanstans? Varför finns vi här på vår lilla planet, är allt bara en slump eller finns det ett större sammanhang och en mening vi inte känner till?* Diskutera och resonera (muntligt eller som skrivuppgift)!

RELIGION OCH LIVSÅSKÅDNING: VÄRLDSRELIGIONERNA

Utgå från världskartan igen. Var bor barnen? Vilka religioner är tongivande var? Vad betyder det att länder är olika sekulariserade?

I filmen framkommer det t ex att Kim är judinna, Goh är buddhist, Siham är muslim och Jack är kristen. Luca tror på något, men vill inte hävda någon specifik religion. Jamira som är kristen umgås nästan bara med muslimer, och Jack som är ”väldigt kristen” menar att det inte spelar så stor roll vad man tror på. Det viktiga är att tro på något, säger han.

Vad tänker eleverna om det Jack säger; att religiös tillhörighet är mindre viktigt än det faktum att man tror på något? Luca tror ju också på något. Gör alla det? Gör du? Vad tror du i så fall på, och vad tillför tron i ditt liv?

Vad är skillnaden mellan religion och livsåskådning?

Jämför religionerna! Hur lever man rätt och vad är meningen med livet – utifrån respektive religion?

Flera av barnen återkommer till att de vill göra gott och hjälpa andra människor som har det svårt. *Hur tänker de att världen ska bli bättre? Vad vill de bli när de blir stora?*

Hur kan du hjälpa andra?

SAMHÄLLSKUNSKAP: STATSSKICK OCH DEMOKRATI

Återgå till världskartan och de markerade länderna igen. Sammanfattad fakta om landets geografi och befolkning är relevant för frågeställningar om statskicket och den politiska situationen. I filmen pratar barnen om olika konflikter; om mobbning och stökiga områden i grannskapet – men också om krig, flyktingar, territoriella stridigheter och medborgarskap.

På det indiska barnhemmet tar barnen upp den långvariga konflikten mellan Indien och Pakistan och hur den drabbar befolkningen. Jättelandet Indien omtalas ibland som "världens största demokrati", men påståendet står inte oemotsagt. *Bena ut vad en demokrati är och innebär! Vad är motsatsen till demokrati? Vad krävs för att en demokrati ska fungera?*

Fortfarande lever en tredjedel av Indiens befolkning – dvs ca 400 miljoner människor – under fattigdomsgränsen. Kvinnors situation i landet rankas som den sämsta bland G20-länderna, alltså sämre än i t ex Saudiarabien. *Har fattigdom med demokrati att göra? Hur? Vad är jämställdhet och vilken roll har mänskliga rättigheter i en demokrati?*

Vilka av barnen bor i demokratier? Finns det problem med definitionen? Har Sverige tillfredställande demokrati, anser eleverna? Varför/varför inte? Hur resonerar barnen i filmen om att gå i skolan? Vad har utbildning med demokrati att göra?

SAMHÄLLSKUNSKAP: GLOBALISERING

”Jag vill leva i USA för det händer inte så mycket dåligt här”, säger Kim. Det är ett förståeligt synsätt för en elvaåring, men för vissa är det ändå en provokation. Andra barn, som Remi, påminner oss om att höja blicken. Det finns mycket att problematisera.

I WWF:s Living Planet-rapport konstateras att om alla på jordklotet levde som vi i Sverige så skulle vi behöva två jordklot till för att täcka våra ”behov”. Men vi har bara ett jordklot och det betyder att vi

förutsätter en ojämn resursfördelning. Samtidigt som vuxenvärlden lär ut likabehandling i skolan och hävdar att alla har lika värde och rätt så agerar vi alltså på ett sätt som förutsätter orättvisa.

”Frankrike är rikt och egoistiskt” säger Remi, och berättar att han inte betraktar sig som fransk medborgare utan som världsmedborgare. ”Alla tillhör samma art och borde hjälpa varandra”, menar han.

*Vad är egoism? Vad är motsatsen?
Vad menar Remi med att Frankrike är egoistiskt?
Tycker du att Sverige kan anses egoistiskt, på samma sätt?*

*Vad är medborgarskap?
Varför finns det länder och nationsgränser?*

Om eleverna ser sig omkring hittar de mat, kläder och föremål som vittnar om våra nya handelsmönster. Nästan ingenting är närproducerat eller har sitt ursprung i ett enda land. Priserna pressas genom en ny internationell arbetsfördelning, där varor och tjänster byter plats över hela jorden.

Med globalisering menas just att världens länder kommer närmre varandra och gemensamt angås av olika skeenden. Moderna kommunikationer har förändrat samhället och skapat en global samverkan mellan ekonomiska, politiska, sociala och kulturella faktorer.

Diskutera globalisering! *Vad har globaliseringen för konsekvenser? Hitta konkreta uttryck för att vi lever i en globaliserad värld! Vad är konkurrens och hur pressas priserna med internationell handel? Vad är bra och dåligt med globalisering i t ex Sverige? Vad är bra och dåligt med globalisering i t ex Kina?*

Sreekutty som bor på barnhem i Indien berättar att det är första gången hon träffar utlänningar när filmteamet kommer. Andra barn i filmen har flyttat runt i världen tillsammans med sina föräldrar. I filmen blir vi varse att barn på olika platser har väldigt olika levnadsstandard och materiella förutsättningar. Men klyftorna finns inte bara mellan länder. Skillnaderna inom ett land kan vara stora även de.

Vad menar Remi med att han är en världsmedborgare? Känner eleverna också en samhörighet med jordens befolkning, eller hur långt sträcker sig deras upplevda medborgarskap?

VÄNNER LÅNGT BORTA

”Främlingar är vänner du ännu inte känner”, lyder ett bevingat uttryck. Det kan vara lätt att glömma bort, i en värld där mycket och många framstår som farligt och illasinnade. Med filmen *I Am Eleven* som utgångspunkt kan elever och lärare fundera över sin plats på ett stort grönt klot i ett ännu större universum. Vore det inte roligt och berikande att få kontakt med andra barn och skolor, i andra delar av världen?

Med Internet och nya medier har det blivit lätt att förflytta sig mellan länder och kontinenter. Att brevväxla och chatta över jorden är enkelt genomförbart idag. Men även om avstånden har krympt så har klyftorna inte gjort det. Det finns barn och skolor som saknar alldeles för mycket. Vandana i Indien t ex, hon bor på ett barnhem som jobbar hårt för att ge tak över huvudet åt barnen. Hon ska bli läkare. Kanske kan eleverna utveckla sina språk- och ämneskunskaper och samtidigt bidra till något meningsfullt långt borta?

Tekniska uppgifter**Speltid:** 93 min.**Talat språk:** Berbiska, Bulgariska, Engelska, Franska, Hindi, Japanska, Malayalam, Svenska, Thailandska**Textat språk:** Svenska**Format:** DCP, TViX, DVD**Skolbiopremiär:** 9 oktober 2013**Distribution**

FilmCentrum

distribution@filmcentrum.se

www.riks.filmcentrum.se

08 545 275 00

skolbio: marieo@folketsbio.se / 040-12 08 82

LÄNKTIPSwww.iameleven.comwww.wwf.sewww.landguiden.sewww.gapminder.orgwww.darlingheartfoundation.wordpress.com**PRODUKTIONSUPPGIFTER****Produktionsland:** Australien, 2013.**Producent:** Genevieve Bailey och Henrik Nordström**Regi:** Genevieve Bailey**Foto:** Genevieve Bailey och Henrik Nordström**Klippning:** Genevieve Bailey**Originalmusik:** Nick Huggins**Medverkande**

Billy (Storbritannien)

Dagan (USA)

Fang (Kina)

Ginisha (Indien)

Giorgi (Bulgarien)

Goh (Thailand)

Grace (Tjeckien)

Jack (Thailand)

Jamira (Australien)

Jitter (Indien)

Kimberly, (USA)

Luca (Tyskland)

Obey (Storbritannien)

Oliver (USA)

Priya (Indien)

Remi (Frankrike)

Remya (Indien)

Rika (Japan)

Sam (Nederländerna)

Sharif (Storbritannien)

Siham (Marocko)

Sreekutty (Indien)

Vandana (Indien)